

Tyresö kommun

Granskning av samverkan mellan socialtjänst,
skola och fritidsverksamhet i hanteringen av
barn och unga i behov av särskilt stöd

Building a better
working world

Innehållsförteckning

Sammanfattande bedömning och rekommendationer	2
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och revisionsfrågor.....	4
1.3 Ansvariga nämnder/ styrelser.....	4
1.4 Metod.....	4
1.5 Revisionskriterier	4
2. Samverkansarbete inom kommunen kring frågor som rör barn och ungdomar i behov av särskilt stöd.....	5
2.1 Samverkan är ett politiskt prioriterat område	5
2.2 Det finns en handlingsplan för samverkan mellan förvaltningarna och flera konstellationer för samverkansarbetet	7
3. BUS- överenskommelsen mellan region och kommun	9
3.1 I Tyresö kommun genomförs möten inom ramen för BUS-samverkan två gånger per termin utifrån den gemensamma överenskommelsen mellan region och kommun.....	9
3.2 BUS- samverkan i Tyresö har haft ett stort fokus på formerna för SIP	10
4. Samverkansarbete med lokala föreningslivet och ickekommunala aktörer	11
4.1 Det finns samverkan i olika former med lokala föreningslivet, regionen och polisen....	11
5. Svar på revisionsfrågorna	16
Bilaga 1. Källförteckning	18
Bilaga 2. Revisionskriterier	20

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunen bedriver ett ändamålsenligt samverkansarbete kring barn och unga i behov av särskilt stöd, om kommunen lever upp till åtagandena i enlighet med BUS-överenskommelsen, samt i vilken utsträckning kommunen deltar i och arbetar med SIG och SSPF. Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden samt kultur- och fritidsnämnden delvis bedriver ett ändamålsenligt samverkansarbete kring barn och unga i behov av särskilt stöd samt delvis lever upp till åtagandena i enlighet med BUS-överenskommelsen. Vi bedömer dock att det finns brister i hur uppföljning och utvärdering sker av samverkansarbetet. Vår bedömning är att kommunen inte arbetar med insatserna SIG och SSPF vid tidpunkten för granskningen.

Bedömningen baseras på att det förekommer flera samverkansföretag inom kommunen, både inom förvaltningarna, mellan förvaltningarna och tillsammans med det lokala föreningslivet, regionen och polisen. Det är inte tydligt om all samverkan är ändamålsenlig utifrån mål, syfte och struktur samt att det finns risk att parallella spår uppstår mellan förvaltningarna. Vi bedömer även att det finns en risk att samverkan inte fortsätter vid personalomsättning inom förvaltningarna. Vi bedömer vidare att det inte sker en ändamålsenlig uppföljning av det samverkansarbete som pågår, varken i BUS- samverkan eller övriga omnämnda samverkansföretag. Detta då det inte genomförs dokumenterade uppföljningar på så sätt att det går att följa arbetet eller utvärdera det för att kunna utveckla det.

Med utgångspunkt i granskningen rekommenderas barn- och utbildningsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden samt kultur- och fritidsnämnden att:

- ▶ Säkerställa strukturer för samverkan med enhetliga mål och syften samt att former för samverkan återfinns i verksamheternas processer och rollbeskrivningar. Det är av vikt att samverkansuppdraget finns i organisationen och inte är personbundet.
- ▶ Säkerställa att ändamålsenliga uppföljningar av både det interna och externa samverkansarbetet sker för att kunna utvärdera samverkan.
- ▶ Säkerställa att BUS- samverkans rutiner och strukturer är aktuella och dokumenterade och att uppföljningar av arbetet inom BUS-samverkan sker.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Alla barn och unga ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina individuella förutsättningar. En del barn och unga behöver särskilt stöd. För att dessa barn ska få sina behov tillgodosedda krävs god samverkan mellan flera olika kommunala verksamheter samt med Region Stockholm och ibland även polismyndigheten.

Barn och unga i behov av särskilt stöd är inte en enhetlig grupp. Det kan vara barn som är asylsökande, barn som har en funktionsnedsättning, kronisk sjukdom eller psykisk ohälsa. Det kan också röra sig om barn som har ett sviktande stöd från sina föräldrar eller vårdnadshavare eller barn som drabbats av en tillfällig kris i form av skilsmässa eller en allvarlig sjukdom hos en förälder. Ibland sammanfaller flera av ovanstående exempel.

Sedan 2001 har kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm upprättat och ingått överenskommelser om samverkan kring barn i behov av särskilt stöd. Överenskommelsen har som syfte att utveckla och förbättra samverkan mellan kommunens och hälso- och sjukvårdens verksamheter.

I den så kallade BUS-överenskommelsen konstateras att huvudmännen är överens om att:

- Skapa förutsättningar för samordnade insatser till barn i behov av särskilt stöd
- Samverka genom en lokal BUS-grupp där regionens och kommunens verksamheter är representerade
- Låta barnet och vårdnadshavaren vara delaktiga i planeringen och beakta deras synpunkter
- Upprätta en samordnad individuell plan vid behov och tydliggöra uppföljningsansvaret
- Aktivt bjuda in de fristående skolorna att ingå i de överenskommelser och rutiner om samverkan som finns mellan länets kommuner och regioner.

BUS-överenskommelsen ska huvudsakligen vara stöd till ledningen inom kommunens förvaltningar och verksamheter. Verksamhetsledningen har ansvar för att gemensamt utforma riktlinjer och arbetsmodeller så att insatserna harmonierar med varandra i enlighet med denna och eventuellt andra kommunala och regionala överenskommelser. BUS-överenskommelsen omfattar kommunens socialtjänst samt för-, grund- och gymnasieskola.

Därutöver ser revisorerna ett värde i en fungerande samverkan där även kommunens kultur- och fritidsverksamhet samt lokalpolis och det lokala föreningslivet ingår för att gemensamt skapa en god samverkan och goda förutsättningar för kommunens barn och unga. SIG (Sociala Insatsgrupper) och SSPF (Samverkan Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) finns i många kommuner i landet. Samverkansformerna syftar till att arbeta för att motverka att barn och unga begår brott.

Revisorerna har med utgångspunkt i genomförd risk- och väsentlighetsanalys 2022 identifierat en risk i att samverka mellan kommunens verksamheter, regionen och polisen i enlighet med ovan brister, och har med anledning av det initierat granskningen.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om kommunen bedriver ett ändamålsenligt samverkansarbete kring barn och unga i behov av särskilt stöd, om kommunen lever upp till åtagandena i enlighet med BUS-överenskommelsen, samt i vilken utsträckning kommunen deltar i och arbetar med SIG och SSPF.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Finns ett upparbetat och bedrivs ett ändamålsenligt samverkansarbete i kommunen kring frågor som rör barn och ungdomar i behov av särskilt stöd?
- ▶ Lever kommunen upp till åtagandena i BUS-överenskommelsen?
- ▶ Bedrivs ett ändamålsenligt samverkansarbete med icke-kommunala aktörer såsom Region Stockholm, kommunens föreningsliv samt den lokala polisen?
  - Finns upprättade överenskommelser eller avtal rörande denna eventuella samverkan?
- ▶ Genomförs ändamålsenliga uppföljningar av samverkansarbetet som tjänar till fortsatt positiv utveckling?

1.3 Ansvariga nämnder/ styrelser

Granskningen avser barn- och utbildningsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden samt kultur- och fritidsnämnden. Intervjuade funktioner samt granskade dokument återfinns i källförteckningen i Bilaga 1.

1.4 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med tjänstepersoner med ansvar för samverkansarbete kring barn och ungdomar i behov av särskilt stöd.

1.5 Revisionskriterier

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder som bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer eller fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se Bilaga 2.

- ▶ Förvaltningslagen (2017:900)
- ▶ Skollagen (2010:800)
- ▶ Socialtjänstlagen (2001:453)
- ▶ Socialstyrelsens SOSFS 2011:19 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- ▶ BUS- överenskommelse - barn i behov av särskilt stöd (BUS)

2. Samverkansarbete inom kommunen kring frågor som rör barn och ungdomar i behov av särskilt stöd

2.1 Samverkan är ett politiskt prioriterat område

Enligt tjänsteskrivelse 15 november 2020 och 9 december 2020 formulerade arbetsmarknads- och socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden i nämndplan för 2020 ett uppdrag om att ta fram ett arbetssätt som främjar samverkan mellan arbetsmarknads- och socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden. Syftet var att hitta en Tyresömodell som, genom en förstärkt samverkan mellan förvaltningarna, tidigt kunde identifiera barns behov av stöd och rätt insatser. I tjänsteskrivelserna omnämns personalomsättning och Corona-pandemin som två faktorer till bristande samverkan mellan förvaltningarna. Det omnämns även finnas ett stort missnöje med utformningen av SIP-möten¹. Enligt tjänsteskrivelse 22 november 2021 har flera aktiviteter genomförts inom ramen för Tyresömodellen under 2021. Till exempel har återkommande stormöten, brottsförebyggande skolnätverk och samverkansmöten mellan förvaltningarna på enhetschefsnivå genomförts, likaså utveckling av ny struktur för SIP-möten och utökning av fältassistenter.

Vid intervjuer framkommer att framtagandet av en Tyresömodell för samverkan var ett svårhanterligt projekt och som inte gav förväntade resultat och effekter. Intervjuade uppger att *Tyresömodellen för samverkan* inte är ett vedertaget begrepp. Vid intervjuer framkommer att förvaltningscheferna för arbetsmarknads- och socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen utifrån projektet gjort en genomlysning av samtliga delar av den samverkan som sker mellan förvaltningarna och utifrån det uppdaterat syften och strukturer för den samverkan som sker. Intervjuade ger en samstämmig bild av att samverkan i Tyresö inte har fungerat under en längre tid, men att detta nu börjar förändras. Anledningar till att samverkan inte fungerat mellan förvaltningarna anges bland annat vara en kultur av att inte samverka mellan verksamheter - ett stuprörstänk, personalomsättning inom förvaltningarna, otydliga syften och strukturer för samverkan samt sekretess.

Nämnd- och förvaltningsplan 2022, Arbetsmarknads- och socialnämnden/-förvaltningen
I nämnd- och förvaltningsplanen omnämns att utveckla och förbättra samverkan fortsatt är en politisk prioritet. Detta sker framför allt inom förvaltningen, med verksamheter inom kommunen samt med externa aktörer inom civilsamhället. Likaså är fortsatt utveckling av insatser inom vålds- och brottsprevention ett prioriterat område, där samverkan och förebyggande insatser omnämns som en central del. I samma nämnd- och förvaltningsplan har det kommunövergripande målet "Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet" brutits ned till nämndmålet "Samverkan och ständiga förbättringar säkerställer att medborgare ges rätt stöd i rätt tid." Under rubriken *riskhanteringsplan* omnämns "Risk för kriminalitet och missbruk bland barn och unga." Åtgärden beskrivs vara "utökning av

---

¹ SIP - samordnad individuell planering kan ske när det finns behov av insatser från flera huvudmän. Syftet är att förenkla och effektivisera insatserna som rör barn med många vård- och omsorgskontakter.

fältare² och mobila teamet³” samt ”strukturerad samverkan mellan socialtjänsten, fritidsverksamheten, skolan och polisen”.

Nämnd- och förvaltningsplan 2022 Barn- och utbildningsnämnden/ Barn- och utbildningsförvaltningen

I nämnd- och förvaltningsplanen omnämns samverkan med övriga förvaltningar som en politisk inriktning. Rätt stöd till barn, elever och dess anhöriga tidigt är en förutsättning för framgång och behöver stärkas. Politiska prioriteringar kopplat till samverkan är följande; ”samverkan mellan skola och föreningsliv ska öka” samt ”god samverkan mellan individ- och familjeomsorg och skola för att tidigt identifiera om insatser och utveckla ett fungerande anhörigstöd”.

Nämnd- och förvaltningsplan 2022 Kultur- och fritidsnämnden/ Kultur- och fritidsförvaltningen
I nämnd- och förvaltningsplanen omnämns samverkan med andra förvaltningar som en svaghet i den analys som belyser förvaltningens styrkor, svagheter, möjligheter och hot.

Vid intervjuer framkommer att kommundirektören haft dialogmöten med chefer, medarbetare och medborgare där samverkan varit i fokus. Intervjuade upplever att det just nu finns tre fokusområden som förvaltningarna jobbar med när det kommer till samverkan; bättre förebyggande insatser och samverkansformer kring unga kriminella, tidiga samordnade insatser kring elever med NPF- problematik⁴ samt att nå ut med stöd och information till föräldrar till förskolebarn.

Vid intervjuer framkommer en upplevelse att det sker mycket samverkan i kommunen och att det finns en vilja till att samverka, både inom kommunen och med externa aktörer. Dock finns en farhåga att det sker samverkan i parallella spår och att det inte är tydligt vilka forum eller projekt som pågår. De samverkansarbeten och projekt som pågår upplevs inte alltid ha tydliga mål och struktur för vad samverkan ska leda till och vad syftet är. Det gör att det finns en farhåga bland de intervjuade att alla verksamheter inte har en samsyn och enhetlig målbild med samverkan. Vid intervjuer lyfts fram att mycket av den samverkan som sker är personbunden - på gott och ont. Både att det tar tid att bygga upp en relation och att det behöver finnas ett intresse för samverkan, men även att det behöver finnas tydliga uppdrag kring samverkansrollen i de olika verksamheternas riktlinjer och arbetsbeskrivningar för att garantera att arbetet fortskrider vid personalomsättning.

---

² I Tyresö arbetar fyra fältassistenter med syfte att under dag- och kvällstid röra sig i de miljöer unga rör sig i, både fysiskt och digitalt, för att på så sätt skapa goda relationer och kunna identifiera unga i behov av extra stöd. Fältassistenter samarbetar med föräldrar, skola, fritidsverksamhet, polis och socialtjänst.

³ Mobila teamet är en insats som ligger under resursenheten. De vänder sig till familjer med barn och ungdomar som går i grundskolan, och som av olika anledningar har svårigheter i skolan. Genom samverkan mellan familjen och skolan är målet att förändra skolsituationen.

⁴ Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar - NPF är ett samlingsnamn för många olika tillstånd och diagnoser, till exempel ADHD och autismspektrumtillstånd.

2.2 Det finns en handlingsplan för samverkan mellan förvaltningarna och flera konstellationer för samverkansarbetet

Nedan omnämns några av de större samverkansfora, handlingsplan och avtal som finns mellan förvaltningarna i Tyresö som framkommit i samband med granskningen. Redogörelsen har inte till syfte att vara uttömmande, då det även genomförs andra aktiviteter samt samverkan kring enskilda individer. Till exempel pågår en förstudiegrupp om att förebygga våld i ungas relationer. Den samverkan som även inkluderar ickekommunala aktörer omnämns i kapitel 4.

Handlingsplan samverkan skola- förskola och socialtjänst samt stormöten

I Tyresö finns en gemensam handlingsplan för kommunens grundskolor, förskolor och socialtjänst, senast reviderad 21 maj 2019. Den har ursprung i en samverkansgrupp inom ett projekt från Länsstyrelsen 2011 med fokus på att tidigt identifiera våldsutsatta familjer. Inom ramen för projektet tillkom även att socialtjänstens mottagningsgrupp skulle ha en konsulterande roll gentemot andra verksamheter i kommunen samt att det skulle genomföras stormöten. Dessa möten ansvarade socialtjänstens mottagningsgrupp för och representanter från förskolan och skolan deltog. Vid intervjuer framkommer att handlingsplanen är känd bland verksamheterna, men att det inte är ett levande dokument som man arbetar aktivt utifrån, snarare att delarna är inkorporerade i den ordinarie verksamheten. I handlingsplanen står att den ska revideras årligen av samverkansgruppen och att socialtjänstens mottagningsgrupp ansvarar för det sammanhållna arbetet. Det framkommer vid intervjuer att det inte längre finns någon samverkansgrupp som arbetar med detta projekt.

Från 2020 så sker det fyra stormöten per termin, två med fokus på förskolan och två med fokus på skolan. Uppdelningen beror bland annat på att förskolans frågor hamnade i skymundan. Ansvar för mötena är numera delat mellan mottagningsgruppen som ligger under arbetsmarknads- och socialförvaltningen och resurssamordnare som ligger under barn- och utbildningsförvaltningen. Vid mötena diskuteras olika teman, till exempel samordnad individuell planering (SIP), socialtjänstens arbetsmetod Signs of Safety samt intellektuella funktionsnedsättningar och särskolan. Olika yrkesgrupper har även presenterat sina verksamheter, såsom mobila teamet och familjebehandlare från resursenheten samt representanter från Barncentrum och Nackapolisen som informerat om vad som händer efter en anmälan av misstanke om brott mot barn. Det framkommer vid intervjuer att stormötena upplevs som bra forum för att förstå varandras verksamheter och uppdrag. Vid intervjuer framkommer att det inte sker någon form av utvärdering eller uppföljning av de möten som sker.

Samverkansforum mellan skola, socialtjänst och centrala elevhälsan

Vid intervjuer framkommer att det finns ett samverkansforum mellan skolchef grundskola, chef för centrala elevhälsan samt enhetschef för socialtjänsten barn- och ungdomsenhet. Mötena genomförs månadsvis, men då både grundskolechefen och chefen för centrala elevhälsan är relativt nya i sin roller så pågår ett arbete med att utforma nya rutiner och dagordning för forumet. Tidigare har SIP:ar varit i fokus, men inte längre. Numera används mötet till att generellt diskutera samverkansvårigheter mellan förvaltningarna och elever ur olika perspektiv. Det sker ingen dokumenterad uppföljning av mötena.

Avtal mellan förvaltningar och annan samverkan

2019 fick arbetsmarknads- och socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att gemensamt driva lärstudio med behandling⁵ i projektform. Projektet har varit i gång sedan hösten 2020 och det finns ett avtal mellan förvaltningarna gällande den ekonomiska fördelningen som gäller tills vidare, ett kalenderår i taget. Under hösten 2022 har projektet utvärderats och enligt tjänsteskrivelse 20 september 2022 visar utvärderingen att både elever, vårdnadshavare samt medarbetare inom förvaltningarna och verksamheten anser att lärstudio Pusselbiten erbjuder en god verksamhet. Vid nämndmöte 25 oktober 2022 beslutas att avsluta projektet och i stället låta det övergå till ordinarie verksamhet 1 januari 2023.

Det finns ett avtal gällande öppna förskolan som drivs gemensamt mellan arbetsmarknad- och socialförvaltningen barn- och utbildningsförvaltningen. I avtalet tydliggörs ansvars- och kostnadsfördelning, men omnämner inte former för kvalitativ uppföljning eller utvärdering. Vid nämndmöte 25 oktober 2022 framkommer att enligt gällande granskningsplan för arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhetsområden 2022 ska öppna förskolan granskas under 2022, vilket också gjorts.

Vid intervjuer framkommer att Mobila teamet från resursenheten arbetar mycket i samverkan med skolorna samt att fältassistenter från resursenheten samverkar med fritidsgårdarnas uppsökande fritidsledare. Det har inte framkommit under granskningens gång om eller hur denna samverkan följs upp eller utvärderas.

---

⁵ Lärstudios med behandling - en mindre undervisningsgrupp för årskurs 1-6. Behandling erbjuds de elever som har behov av det för att tillgodogöra sig sin skolgång. Plats på lärstudio med behandling söks via socialtjänsten.

3. BUS- överenskommelsen mellan region och kommun

3.1 I Tyresö kommun genomförs möten inom ramen för BUS-samverkan två gånger per termin utifrån den gemensamma överenskommelsen mellan region och kommun.

Kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm har sedan 2001 en gemensam överenskommelse om samverkan kring barn under 18 år som är i behov av särskilt stöd (utförligare presentation av BUS-överenskommelsen återfinns i Bilaga 2 - revisionskriterier). Det är förvaltningschef för arbetsmarknads- och socialförvaltningen som är sammankallande för BUS- samverkan och deltar gör bland annat representanter på förvaltningschef- och enhetschefs nivå från skola, socialtjänst, centrala elevhälsan, Prima barnpsykiatri och habiliteringen⁶. Det framkommer vid intervjuer att det vore önskvärt om även barnmottagningen kunde delta. Det finns en fast agenda och samtliga deltagare har möjlighet att meddela punkter att ta upp vid mötet.

Vid intervjuer framkommer att BUS-samverkan utvecklats över tid. Tidigare har det funnits svårigheter att få deltagare från både regionen och kommunen att delta och prioritera mötena. Intervjupersoner upplever att regionens arbetsbelastning och omorganisering ibland har hindrat samverkan, både inom BUS-samverkan och i andra forum. Det har även funnits utmaningar i att få en samsyn i frågorna, att klarlägga syftet med mötena, rollfördelning i arbetet och att komma bort ifrån en ansvarsutkrävande kultur. Numera finns en upplevelse av att BUS-samverkan är mer framåtsyftande med fokus på utveckling samt har en tydlig struktur med tillhörande målsättning för mötena. Ambitionen är att det ska handla om övergripande frågor som berör barn utifrån flera olika aspekter. Intervjupersoner uppger att i och med att de kommunala verksamheterna börjat samarbeta bättre med varandra så har samverkan med regionens aktörer också blivit bättre eftersom det finns en tydligare målbild. Mycket av samverkan har fokus på att uppdatera varandra om vad som är aktuellt i de olika verksamheterna, organisationsförändringar och att skapa förståelse för varandras roller och verksamheter. Det här är även information som representanterna kan sprida i sina egna verksamheter för att öka förståelsen för samverkan på en operativ nivå.

Inom ramen för BUS-samverkan har en mindre projektgrupp under hösten fått i uppdrag att se över förutsättningar och möjligheter med *Tidiga samordnade insatser* - TSI, för att gemensamt kunna komma in tidigare med samverkan kring barn som behöver stöd. Intervjuade uppger att vid senaste BUS-samverkan presenterades en behovsanalys som övriga deltagare ska lämna synpunkter på vid nästkommande möte. Förhoppningarna är att det till hösten 2023 ska finnas en utformad samverkanstruktur för tidiga samordnade insatser som kan drivas i projektform.

Enligt BUS-överenskommelsen ska lokala rutiner och överenskommelser utformas inom forumet och kan bland annat innehålla gemensamma mål för arbetet, rutiner kring särskilda målgrupper eller avvikelshantering samt rutiner för uppföljning av överenskommelsen. Under granskningens gång framkommer att någon sådan

---

⁶ Habiliteringen organiseras under regionens uppdrag och finns till för de barn och unga som har en fysisk, intellektuell, neuropsykiatrisk eller syn- eller hörselnedsättning.

dokumentation inte finns, utan det är den övergripande BUS- överenskommelsen som det lokala arbetet utgår ifrån. Det framgår dock vid intervjuer att uppföljning av den lokala BUS-samverkan sker muntligt vid efterföljande möte.

Vid intervjuer framkommer uppfattningen av att det finns ett behov av att se över BUS-överenskommelsen, då den upplevs som inaktuell. Intervjuade uppger att det har funnits planer kring en översyn av den övergripande BUS-överenskommelsen, men att det arbetet har blivit pausat på obestämd tid.

3.2 BUS- samverkan i Tyresö har haft ett stort fokus på formerna för SIP

Samordnad individuell planering - SIP kan genomföras när det finns behov av insatser från flera verksamheter och där flera huvudmän är involverade. Syftet är att förenkla och effektivisera insatserna som rör barn med många vård- och omsorgskontakter. Vid intervjuer framkommer att formerna för SIP utvecklats under flera års tid i Tyresö, då samverkan tidigare inte fungerat. BUS- samverkan uppges ha varit ett viktigt forum för att jobba upp strukturer och former för SIP samt förståelse för varandras roller inom SIP-samverkan. Det framkommer vid intervjuer att strukturerna för SIP fortsatt är en återkommande fråga både inom BUS-samverkan och inom övriga samverkansfora. Dock framkommer en upplevelse av att SIP fungerar mycket bättre numera och att SIP-samverkan sköts på en operativ nivå i stället för som tidigare på chefsnivå. Personal inom socialtjänsten har fått utbildning i att hålla SIP-möten.

Vid intervjuer framkommer att i Tyresö pågår ett projekt kring God och nära vård⁷. Inom ramen för det projektet har en SIP- samordnare anställts som ska stötta med SIP-samverkan inom kommunen på både ett strategiskt och operativt plan. Vid intervjuer framkommer att det finns en tanke om att samverka närmare med SIP-samordnaren framöver, vilket inte sker idag.

---

⁷ God och nära vård är en omställning som sker inom hälso- och sjukvården. Omställningen syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patientens behov och förutsättningar.

4. Samverkansarbete med lokala föreningslivet och ickekommunala aktörer

4.1 Det finns samverkan i olika former med lokala föreningslivet, regionen och polisen

I det här kapitlet presenteras exempel av den samverkan, projekt och insatser som sker med ickekommunala aktörer såsom det lokala föreningslivet, regionen och polisen. Utöver nedan nämnda aktiviteter finns bland annat även ett nätverk med fokus på våld i nära relationer som berör barn och unga, men som också täcker in övriga ålderskategorier.

Brottsförebyggande skolnätverket och Gemensam lägesbild

Under kommunstyrelseförvaltningen återfinns den brottsförebyggande strategien som har ett strategiskt uppdrag att kommunövergripande stötta och vägleda förvaltningarna i det brottsförebyggande arbetet. I det uppdraget ligger att sammankalla till både interna och externa nätverksfora, till exempel det brottsförebyggande skolnätverket och gemensam lägesbild.

Det brottsförebyggande skolnätverket har funnits sedan 2020 och träffar genomförs fyra gånger per år. Forumet har till syfte att samla rektorer från skolorna samt deras samverkanspartners i form av elevhälsa, socialtjänst, fritidsverksamhet, kommunpolis, ungdomsmottagning samt andra nyckelpersoner. Mötena har kunskapshöjning och informationsdelning i fokus och på mötena lyfts både aktuella händelser och fokusområden/ teman att utveckla sig kring, till exempel våldsförebyggande handlingsplan, våldspyramiden eller narkotika. Det sker ingen faktisk samverkan inom nätverket, men det är ett forum för att skapa förståelse för varandras verksamheter och få ett ansikte på varandra för att underlätta samverkan kring individuella ärenden i ett senare skede.

Formerna för nätverket har utvecklats med tiden. Tidigare genomfördes det en gång i månaden och var uppdelade på låg- och mellanstadium och ett för högstadium och gymnasium. För att öka deltagandet har dessa slagits ihop till ett möte det senaste året. Inför mötet får samtliga deltagare skicka in en sammanställning av lägesbilden inom sin verksamhet som den brottsförebyggande strategien sedan sammanställer och skickar ut till deltagarna inför mötet och som sedan diskuteras vid mötet. Vid varje möte upprättas minnesanteckningar som sedan skickas ut till deltagarna som kan sprida dem i sina verksamheter och det finns även en sida på intranätet där allt material, information och metodstöd samlas.

Gemensam lägesbild är ett forum för att tillsammans med både interna och externa aktörer gå igenom en nulägesbild om vad som är på gång i kommunen. Syftet är att verksamheter som kan påverka trygghet, säkerhet och minska brottslighet ska få ta del av lägesbilden, insatser och information. Syftet med mötena är även att skapa en bred bild av vad som pågår i kommunen, både på en övergripande nivå såsom aktuella händelser, aktiviteter och större arrangemang som kan påverka flera olika aktörer, men även sett till ökad brottslighet eller områden där ungdomar samlas. Mötet syftar även till att identifiera trender och mönster som kan ge fokus till olika geografiska områden eller olika teman att arbeta vidare med. Utifrån mötena kan samverkansområden identifieras som mindre grupper kan arbeta vidare med.

Mötena genomförs veckovis och har en fastställd dagordning. Samtliga deltagare har med sig information från sina respektive verksamheter och kan man inte delta fysiskt så kan man delta via Skype alternativt i förväg skicka in information från den egna verksamheten. Deltar gör bland annat:

- ▶ Medarbetare från resursenheten, Minimaria och fältassistenter
- ▶ Medarbetare från vuxenenheten och barn- och ungdomsenheten
- ▶ Medarbetare från barn- och utbildningsförvaltningen
- ▶ Chef för fritidsgårdarna
- ▶ Kommunikationsenheten
- ▶ Kommunpolis
- ▶ Räddningstjänst
- ▶ Ambulans
- ▶ Väktare
- ▶ Tyresö församling
- ▶ Trafik och avfallsplanering
- ▶ Bussbolag
- ▶ Tyresö bostäder

Vid varje möte tas minnesanteckningar som går ut till fler än enbart de deltagande för att sprida informationen i kommunen. Bland annat delges de kommunledningen.

Minnesanteckningarna följs upp vid nästkommande möte och är även underlag till bilagan till årsrapporten samt kan vara ett kvalitativt komplement till bland annat Stockholmsenkäten.⁸ Vid intervjuer framkommer att den gemensamma lägesbilden är ett uppskattat forum både för att sprida information, fokusera resurser och skapa relationer. Innan sommaren gjordes även en enkätundersökning för att utvärdera hur väl samverkansformen och innehållet fungerade inom det brottsförebyggande skolnätverket.

Ett syfte med ovan nämnda samverkansfora uppges vid intervjuer vara att få ett ansikte på varandra och skapa relationer samt att skapa förståelse för varandras verksamheter och gemensamma fokusområden. Det gör det sedan lättare att samverka när det finns individuella ärenden att samverka kring. Vid intervjuer framkommer att det finns en upplevelse av att de olika verksamheternas förutsättningar och möjligheter är mer kända idag, att det finns en vilja att samverka och att vetskapen om vem som ska kontaktas är positiv. Det har dock inte framkommit under granskningens gång huruvida det genomförs någon kvalitativ uppföljning eller utvärdering av om samverkansarbetet är ändamålsenligt och vilka effekter det har.

Ett tryggare Granängsringen

Ett projekt som pågår med ett bredare perspektiv är platssamverkan kring *Ett tryggare Granängsringen*. 2019 påbörjades projektet med syfte att höja tryggheten och

---

⁸ Stockholmsenkäten är en elevundersökning i årskurs 9 och gymnasieskolans år 2 för elever boende i Tyresö kommun. Enkäten har till syfte att kartlägga ungdomars drogvanor, kriminalitet, skolk, mobbning samt risk- och skyddsfaktorer.

attraktionskraften i bostadsområdet Granängsringen. Inom projektet har olika aktiviteter genomförts, bland annat att se över utemiljöer, ökad närvaro av kommunala uteaktörer och polis samt uppstart av en allaktivitetslokal. Projektet har pågått i tre år och har under 2022 förlängts i ytterligare tre år. I arbetsgruppen deltar bland annat representanter från fritidsverksamheten, brottsförebyggande strateg, polis, socialtjänst, bostadsbolaget, arbetsmarknad och stadsbyggnadskontoret. Var tredje vecka genomförs arbetsgruppsmöten. Projektägare är kommundirektören och styrgruppen består av bland annat kommundirektör, förvaltningschef arbetsmarknads- och socialförvaltning, VD för bostadsbolaget, kommunpolis och brottsförebyggande strateg. De träffas var sjätte vecka, det finns en projektplan och projektet följs upp i årsredovisning för kultur- och fritidsnämnden. Vid intervjuer framkommer att samverkan mellan de olika aktörerna fungerat bra och att projektet har lett till att perspektiven har breddats. Vid vissa tillfällen har andra aktörer, till exempel Hyresgästföreningen, bjudits in till arbetsgruppen för att under en tid arbeta i projektet. De tre första åren har utvärderats genom en slutrapport.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Inom resursenheten återfinns MiniMaria som är en mottagning för ungdomar och vuxna under 20 år som har problematik kopplat till alkohol eller droger. Detta är ett samarbete mellan Tyresö kommun och Region Stockholm. Ungdomsmottagningen drivs gemensamt med ett samverkansavtal, både mellan kommunen och regionen och mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen. Avtalet tydliggör ansvars- och kostnadsfördelning, men omnämner inte former för kvalitativ uppföljning eller utvärdering.

Vid intervjuer framkommer att socialsekreterare från socialtjänsten deltar i ett samverkansprojekt med Prima barnpsykiatri sedan ett år tillbaka för att hitta former för samverkan och att kunna samarbeta bättre kring enskilda ärenden.

Vid intervjuer framkommer att en gång i månaden sker *Ungdomsutsättning*. Det är ett forum där socialsekreterare tillsammans med polisen kan lyfta individuella ärenden som det finns en oro kring. Innan ärendet lyfts inhämtas samtycke från vårdnadshavare, alternativt att det finns så starka brottsmisstankar att sekretessen kan brytas. Från kommunen deltar alltid en fast socialsekreterare samt de socialsekreterare som har ett specifikt ärende att lyfta.

Det framkommer vid intervjuer att centrala elevhälsan och arbetsmarknads- och socialförvaltningen inte har några upparbetade samarbeten eller avtal med det lokala föreningslivet, men att det finns en önskan om att samarbeta mer med de lokala föreningarna eller kulturverksamheterna. Det finns en uppfattning om att det skulle vara bra i ett främjande syfte, framför allt sett till att bygga relationer med ungdomar kopplat till skolgången och att genom en aktivitet knyta ihop föreningslivet, fritidsgårdar och skolan.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltningen deltar i det brottsförebyggande skolnätverket och Gemensam lägesbild. Det framgår vid intervjuer att barn- och utbildningsförvaltningen haft samverkan som ett prioriterat område i nämndplanerna under några år och det har gjorts en analys i delårsrapporten och i verksamhetsberättelserna de senaste två åren för att se

vilka aktiviteter som genomförts, vilken effekt de haft och vad som ska fortsätta. I år är första året det inte finns med som ett uttalat uppdrag. Intervjuade uppger att förvaltningen kommer jobba vidare med att öka samverkan, men vet inte hur det kommer att utvärderas i år.

Som ovan nämnt så är en politisk prioritering i nämndplanen för 2022 att samverkan mellan skola och föreningsliv ska öka. I *Delårsrapport 1 och 2* för 2022 redovisas indikatorn *samverkan med andra aktörer* som gul med motiveringen att "Samverkan med andra aktörer har förbättrats under verksamhetsåret men kan utvecklas ytterligare, grundskolans organisation är nära att nå grönt". I *Verksamhetsberättelse Barn- och utbildningsförvaltningen 2021* omnämns projekt med Idrott utan gränser och Futbol Espanyol och i *Delårsrapport 1 och 2 2022* omnämns samarbete med Sisus rörelsesatsning, TUF - Tyresö utlands och fredsförening, Scouterna och kyrkan. Dock framgår inte hur projekten och samarbetet är utformat eller hur de följs upp och utvärderas.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Det framkommer vid intervjuer att fritidsverksamheten deltar i ovan nämnda samverkansfora. De har även olika samarbeten med lokala föreningar såsom idrottsföreningar eller scouterna. Det sker dock inte via avtal, utan är mer behovsstyrt och sker via överenskommelser. Det framkommer inte om det genomförs någon form av utvärdering eller uppföljning av kvalitén eller effekten av den samverkan.

Övrig samverkan

Vid intervjuer framkommer att det förekommer samarbete med föreningslivet kopplat till de trygghetsvandringar som genomförs vissa fredagar och lördagar. Kommunen samarbetar med fyra olika föreningar och det finns ettårsavtal skrivet kring trygghetsvandringarna. Efter varje vandring skrivs en rapport som delges den brottsförebyggande strategien.

Under granskningens gång framkommer att Tyresö kommun och Nacka lokalpolisområde har ett samverkansavtal som löper under en tvåårsperiod. Samverkansavtalet ringar in när och i vilka frågor kommun och polis ska samverka, och mot vilka mål. Ett nytt samverkansavtal har tagits fram och gäller från 2022 där ett av fokusområdena är Granängsringen. Vi har efterfrågat avtalet men har under granskningens genomförande inte erhållit det.

Vid intervjuer framkommer att samarbete med kommunpolisen vid de fasta samverkansfora fungerar bra, och att dessa forum gjort det lättare att ta kontakt med varandra, även mellan träffarna. Kontakten sker dock på enhetschefsnivå och det uttrycks en saknad av att det inte finns en starkare relation till polisen på en operativ nivå. Polisen utgår idag från Nacka lokalpolisområde där kommunerna Nacka, Värmdö och Tyresö ingår. Det påverkar den lokala samverkan negativt att polisen enbart kan närvara vid samverkansfora i mån av tid.

Det framkommer vid intervjuer att när flera aktörer samverkat kring någon större händelse eller aktivitet så utvärderas samarbetet muntligt omgående efter genomförd insats, men att utvärderingen inte dokumenteras. Det betonas att mycket av den samverkan som

genomförs idag sker löpande och att det därför inte sker utvärderingar eller uppföljningar såsom hade skett vid ett tidsbegränsat samverkansprojekt.

SIG och SSPF

SIG (Sociala Insatsgrupper) och SSPF (Samverkan Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) är två samverkansformer som syftar till att arbeta för att motverka att barn och unga begår brott. I nuläget finns inte de formerna för samverkan i Tyresö. Vid intervjuer framkommer att det finns ett intresse och en vilja att förstärka samverkan kring enskilda individer och en möjlighet att fånga upp individer tidigare, vilket inte sker i så stor utsträckning nu. Det finns dock en osäkerhet kring om just insatserna SIG och SSPF är tillämpbara i Tyresö och faktorer såsom sekretess, hur behovet ser ut samt resurser i form av tid- och samordningsansvar lyfts fram. Under granskningens gång har det framkommit att det pågår ett arbete med att identifiera hinder och möjligheter för att införa dessa insatser eller utforma en egen modell för samverkan utifrån de egna förutsättningarna. En workshop ska anordnas efter årsskiftet med chefer från socialtjänsten, skola och fritidsgård, förvaltningschefer från barn- och utbildningsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen samt polis och brottsförebyggande strateg.

5. Svar på revisionsfrågorna

Revisionsfråga	Svar
<p>Finns ett upparbetat och bedrivs ett ändamålsenligt samverkansarbete i kommunen kring frågor som rör barn och ungdomar i behov av särskilt stöd?</p> <p>Genomförs ändamålsenliga uppföljningar av samverkansarbetet?</p>	<p>Delvis. I Tyresö genomförs mycket samverkansarbete som innefattar både de egna kommunala förvaltningarna, lokala föreningslivet, polisen och Region Stockholm. Det framkommer en uppfattning om att samverkan är något eftersträvarvärt, både på politisk nivå och på förvaltningsnivå, vilket vi ser som positivt.</p> <p>Vår bedömning är dock att samverkan sker i flera olika former utifrån förvaltning och roller. Det gör att det finns en risk att all samverkan inte är ändamålsenlig och tydlig utifrån mål, syfte och struktur samt att det finns en risk att parallella spår kan uppstå mellan förvaltningarna. Vi bedömer även att det finns en risk att samverkan inte fortsätter vid personalomsättning inom förvaltningarna.</p> <p>Nej. Det genomförs inte ändamålsenliga uppföljningar av merparten av det samverkansarbete som sker mellan förvaltningarna då det inte sker dokumenterade uppföljningar på så sätt att det går att följa arbetet eller utvärdera det för att kunna utveckla det.</p>
<p>Lever kommunen upp till åtagandena i BUS-överenskommelsen?</p> <p>Genomförs ändamålsenliga uppföljningar av samverkansarbetet?</p>	<p>Delvis. BUS-samverkan mellan region och kommun har utvecklats över tid och vid intervjuer framkommer upplevelsen av att det numera sker en bättre samverkan. Bland annat har strukturen och formerna för samordnad individuell planering - SIP utvecklats inom BUS - samverkan, vilket vi ser som positivt.</p> <p>Enligt BUS-överenskommelsen ska lokala rutiner och överenskommelser utformas inom forumet och kan bland annat innehålla gemensamma mål för arbetet, rutiner kring särskilda målgrupper eller avvikelshantering samt rutiner för uppföljning av överenskommelsen. Under granskningens gång Vid faktakontrollen av rapporten framgår att någon sådan dokumentation inte finns, utan det är den övergripande BUS- överenskommelsen som det lokala arbetet utgår ifrån. Detta ser vi som en brist.</p>

<p>Bedrivs ett ändamålsenligt samverkansarbete med icke-kommunala aktörer såsom Region Stockholm, kommunens föreningsliv samt den lokala polisen?</p> <p>Finns upprättade överenskommelser eller avtal rörande denna eventuella samverkan?</p> <p>Genomförs ändamålsenliga uppföljningar av samverkansarbetet?</p>	<p>Ja. Aktörer från det lokala föreningslivet, regionen och polisen deltar vid de upparbetade samverkansfora som finns i kommunen, vilket vi ser som positivt.</p> <p>Delvis. Det finns ett samverkansavtal mellan kommunen och Nacka lokalpolisområde. Den brottsförebyggande strategen har upprättade avtal med lokala föreningar gällande trygghetsvandringar. Fritidsförvaltningen samverkar med det lokala föreningslivet, men utan avtal. Tyresö kommun och Region Stockholm har samverkansavtal gällande MiniMaria och ungdomsmottagningen. Vi ser positivt på den samverkan som sker, men ser även att strukturerad samverkan med det lokala föreningslivet är ett fortsatt utvecklingsområde.</p> <p>Vid tidpunkten för granskningen så arbetar Tyresö kommun inte med insatserna SIG och SSPF som har till syfte att skola, socialtjänst, polis och fritid samverkar kring enskilda individer för att motverka att barn och unga begår brott.</p> <p>Nej. I granskningen framkommer att det inte sker någon löpande uppföljning eller utvärdering av samverkansarbetet som sker mellan förvaltningarna eller mellan förvaltningarna och det lokala föreningslivet eller ickekommunala aktörer på en aggregerad nivå eller i ett verksamhetsutvecklande syfte sett till kvalitet eller effekt. Den enkätundersökning som skett inom det brottsförebyggande skolnätverket ser vi positivt på. Det har skett uppföljning av de aktiviteter som drivits i projektform, till exempel Ett tryggare Granängsringen och lärstudio med behandling.</p>
--	---

Tyresö kommun 2023-01-26

Josefine Algotsson
Verksamhetsrevisor

Bilaga 1. Källförteckning

Intervjupersoner:

- ▶ Brottsförebyggande strateg
- ▶ Pedagogisk verksamhetschef på centrala elevhälsan
- ▶ Enhetschef barn- och ungdomsenheten
- ▶ Enhetschef resursenheten
- ▶ Fritidsgårdschef
- ▶ Förvaltningschef Barn- och utbildningsförvaltningen
- ▶ Gruppledare mottagning

Dokumentation:

- ▶ BUS- överenskommelse - barn i behov av särskilt stöd
- ▶ Checklista - rutiner för samverkan
- ▶ Handlingsplan samverkan skola. Förskola och socialtjänst
- ▶ Inbjudan stormöte 2021-01-11 FSK
- ▶ Inbjudan stormöte 2021-10-22
- ▶ Inbjudan stormöte 2022-03-11 FSK
- ▶ Inbjudan stormöte 2022-04-01 Skola
- ▶ Inbjudan stormöte 2022-11-18 FSK
- ▶ Mötesanteckningar samverkan gemensam lägesbild Tyresö 20221110
- ▶ Mötesanteckningar samverkan gemensam lägesbild Tyresö 20221117
- ▶ Nämnd- och förvaltningsplan 2022 Arbetsmarknads- och socialnämnden/förvaltningen
- ▶ Nämnd- och förvaltningsplan 2022 Barn- och utbildningsnämnden/ Barn- och utbildningsförvaltningen
- ▶ Nämnd- och förvaltningsplan 2022 Kultur- och fritidsnämnden/ Kultur- och fritidsförvaltningen
- ▶ Tjänsteskrivelse 2020-12-09, Redovisning av nämnduppdrag att hitta en Tyresömodell som identifierar barns behov av stöd och rätt insatser
- ▶ § 1079 Arbetsmarknads- och socialnämnden protokollsutdrag 2021-01-26 § 4
- ▶ Tjänsteskrivelse 2021-11-22
- ▶ Verksamhetsberättelse Arbetsmarknads- och socialförvaltning 2021
- ▶ Verksamhetsberättelse Barn- och utbildningsförvaltningen 2021
- ▶ Powerpointpresentation: Brottsförebyggande skolnätverket 220120, 220216, 221125
- ▶ Minnesanteckningar brottsförebyggande nätverk högstadium/ gymnasium 220120
- ▶ Minnesanteckningar brottsförebyggande nätverk högstadium/ gymnasium 220331
- ▶ Minnesanteckningar brottsförebyggande nätverk högstadium/ gymnasium 220512
- ▶ Minnesanteckningar brottsförebyggande skolnätverk 221125
- ▶ Minnesanteckningar förebyggande nätverk låg-/mellanstadium 220216
- ▶ Minnesanteckningar förebyggande nätverk låg-/mellanstadium 220505

- ▶ Strategi för brottsförebyggande arbete mot kriminalitet bland unga beslutad 2021-01-28
- ▶ Avtal Trygghetsvandring
- ▶ Rapporteringsmall Trygghetsvandring
- ▶ Avtal behandlande skola
- ▶ Tjänsteskrivelse Pusselbiten lärstudio med behandling
- ▶ Protokoll Arbetsmarknads- och socialnämnden 2022-10-25
- ▶ Avtal öppna förskolan
- ▶ Granskningsrapport Öppna förskolan i Tyresö 2022-09-09
- ▶ Granskningsplan för arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhetsområden 2022
- ▶ Avtal fördelning av kostnader gällande kommunens del av Ungdomsmottagningen
- ▶ Projektplan ETG 2023
- ▶ Aktivitetslista ETG 2022-2025
- ▶ Minnesanteckningar våld i ungas relationer 220117
- ▶ Minnesanteckningar våld i ungas relationer 220214
- ▶ Minnesanteckningar våld i ungas relationer 220314

Bilaga 2. Revisionskriterier

Förvaltningslagen (2017:900)

Enligt 8 § förvaltningslagen (2017:900) ska en myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter.

Skollag (2010:800)

I 3 kap. 8-9 § framgår det att rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, när hen fått kännedom om att eleven uppvisar svårigheter i sin skolsituation.

Socialtjänstlagen (2001:453)

I 3 kap. 5 § socialtjänstlagen anges att Socialnämndens insatser för den enskilde ska utformas och genomföras tillsammans med honom eller henne och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan och med organisationer och andra föreningar.

Socialstyrelsens SOSFS 2011:19, Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Enligt 4 kap. 5 § ska socialtjänstens verksamheter ha rutiner och processer som tydliggör hur samverkan bedrivs inom den egna verksamheten, med andra verksamheter inom socialtjänsten samt med vårdgivare, myndigheter, föreningar och andra organisationer.

Strategi för brottsförebyggande arbete mot kriminalitet bland unga, Tyresö kommun

Enligt policydokumentet, beslutad av kommunfullmäktige 28 januari 2021, så är samverkan avgörande för ett preventivt arbete och ansvaret för det brottsförebyggande arbetet är gemensamt mellan flera förvaltningar och aktörer. Varje verksamhet ansvarar för att ta fram arbetssätt och metoder och för att samverka med andra verksamheter och aktörer. Utifrån strategin ska det utarbetas riktlinjer/handlingsplaner där det förutom arbetssätt, metoder och aktiviteter, även förtydligas hur samverkan ska ske.

BUS- överenskommelse - barn i behov av särskilt stöd (BUS)

Kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm har sedan 2001 en gemensam överenskommelse om samverkan kring barn under 18 år som är i behov av särskilt stöd. Hur behovet ser ut eller vad som föranleder det kan se olika ut, men kan till exempel grunda sig i fysisk och/ eller psykisk ohälsa, bristande stöd hemifrån eller att en tillfällig kris drabbat barnet eller familjen.

Nuvarande BUS- överenskommelse beslutades 2012 och tillhörande samverkansrutin godkändes av BUSSAM⁹ 29 september 2022. Syftet med överenskommelsen är att definiera, utveckla och förbättra samverkan mellan kommunens och hälso- och sjukvårdens verksamheter genom att tydliggöra ansvaret och att beskriva gemensamma utgångspunkter och samverkansstrukturer.

---

⁹ BUSSAM är ett beslutande forum som består av cheftjänstepersoner från kommunerna i länet (utbildning och socialtjänst) och från Region Stockholm (psykiatri, barnmedicin och habilitering).

BUS-överenskommelsen har en samsyn kring följande perspektiv:

- ▶ Barnkonventionen, barnets bästa och barnets rätt att uttrycka sin åsikt ska vara vägledande
- ▶ Helhetssyn och samarbete mellan huvudmän, oavsett skilda verksamhets- och kostnadsansvar
- ▶ Barnet och vårdnadshavarens inflytande, samtycke och delaktighet är viktigt
- ▶ Insatser ska ske tidigt och baseras på kunskap och evidens

BUS-överenskommelsen ska huvudsakligen vara stöd till ledningen inom kommunernas och landstingets förvaltningar och verksamheter. Varje huvudman är skyldig att följa lagstiftningen och att samverka så att inget barn blir utan det stöd som barnet har rätt till. Lokala arbetssätt ska därför tas fram utifrån BUS- överenskommelsen och gällande lagstiftningar samt föreskrifter.

Samverkan beskrivs utifrån tre nivåer i BUS-överenskommelsen; länsövergripande regional samverkan, lokal chefssamverkan på kommun-nivå samt samverkan kring barnet.

Lokala BUS- överenskommelser och rutiner för arbetet ska utvecklas mellan socialtjänsten, förskolan/skolan och regionens verksamheter, både för det övergripande BUS-arbetet och det individuella. BUS-gruppen ansvarar för att implementera och följa upp de lokala överenskommelserna och rutinerna i respektive verksamhet och förvaltning.

Lokala överenskommelser och rutiner kan innehålla:

- ▶ gemensamma mål för arbetet
- ▶ rutiner för samverkan kring särskilda målgrupper
- ▶ rutiner för avvikelserapportering
- ▶ rutiner för hur hinder för samverkan ska identifieras och undanröjas
- ▶ gemensamma kvalitetsindikatorer
- ▶ rutiner för uppföljning av överenskommelserna